

Bussumse privédetective Els Leijs krijgt een kick van het vinden van mensen

'Er is altijd wel iemand die iets weet'

BUSSUM - Els Leijs uit Bussum is privédetective. Ze controleert bijvoorbeeld voor bedrijven of het indrukwekkende CV van een sollicitant wel klopt. Maar liever houdt ze zich bezig met meer positieve dingen, met het zoeken en vinden van personen. Ze zoekt vaak ouders, meestal vaders, voor kinderen die zich afvragen waar ze vandaan komen. Het meeste werk wordt gedaan vanachter een bureau, maar voor Leijs geeft het vinden van iemand altijd een kick.

DOOR CLAUDIA ALDENKAMP

„Ik zit me bij al deze mensen af te vragen of ze familie van een van mijn cliënten zijn”, zegt Els Leijs als we door de drukte van Utrecht Centraal Station lopen. „Dat is een beetje een beroepsdeformatie. Het komt gewoon, omdat we maar zo'n klein stukje van de mensen te zien krijgen.”

We zijn op weg naar Den Haag, naar het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG). Hier zal Leijs de archieven induiken om voor een aantal klanten familieonderzoek te doen. Ze heeft alleen de achternaam, woonplaats en geboortedatum nodig om een klein familiestamboompje te maken en misschien wel die ene persoon te vinden.

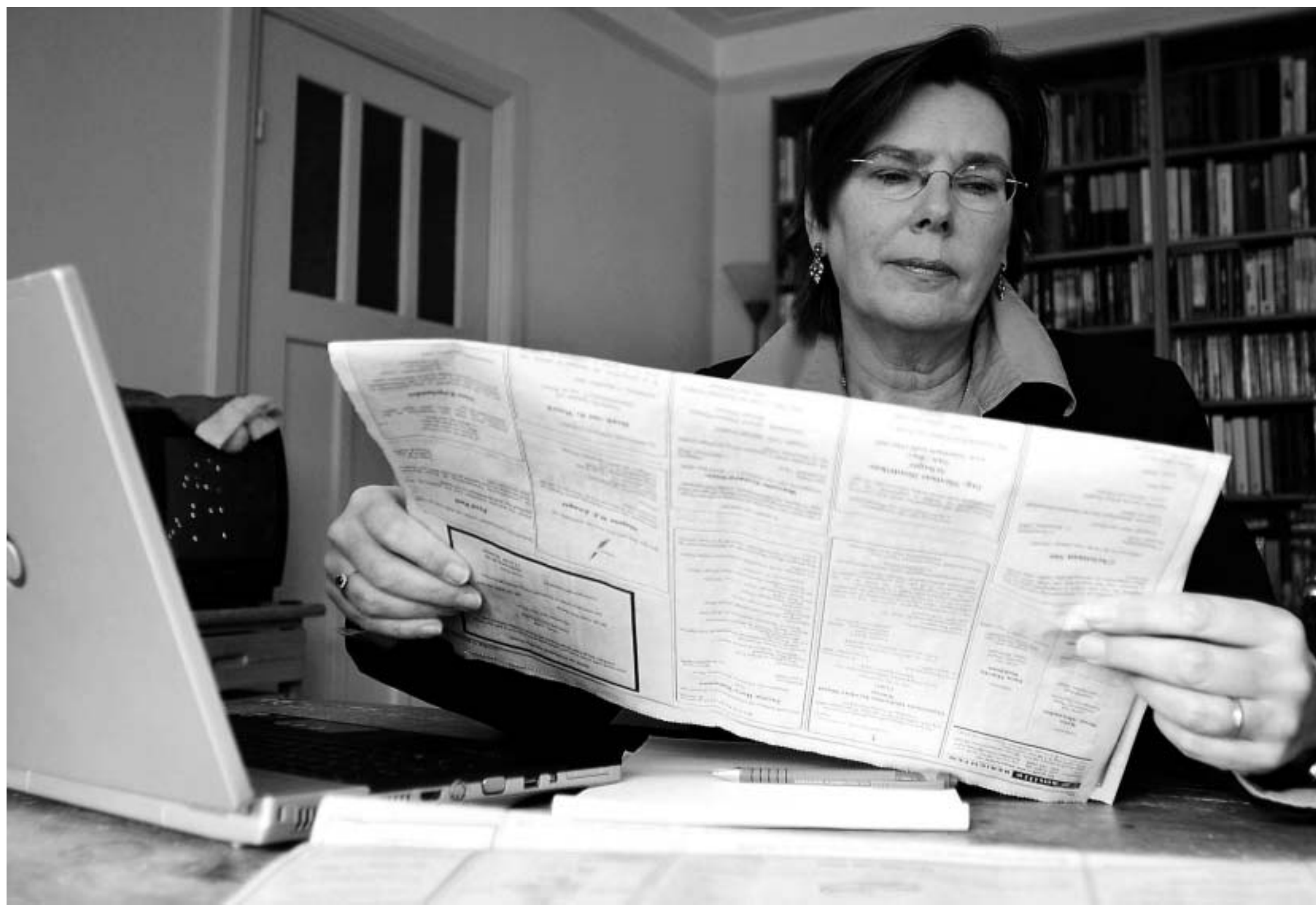
Zo gezegd, zo gedaan. Maar niet heus. In het CBG liggen onder andere 5,8 miljoen persoonskaarten, 1,2 miljoen bidprentjes en 15,8 miljoen familieadvertenties. Voor Leijs is deze laatste groep het meest waardevol. Hierin staan 135.000 familienamen die vermeld zijn in overlijdens-, trouw- of geboorteadvertenties. „Het kan handig zijn om een generatie hoger te zoeken, maar je moet wel gefocust blijven. Soms moet ik tweehonderd advertenties doorkijken en het komt regelmatig voor dat ik er niets uit haal.” Sinds kort is een groot deel van de collectie gedigitaliseerd. Het is dus niet altijd meer nodig om alle papieren advertenties door te kijken.

Spoorloos

Leijs heeft jaren bij het televisieprogramma Spoorloos gewerkt. Zes jaar geleden is ze voor zichzelf begonnen. Om het werk van een privédetective te mogen doen, moest ze eerst een diploma 'particulier onderzoeker' halen bij het ministerie van Justitie om een vergunning te krijgen. Voordat ze dat diploma in handen had, kreeg ze eerst een opleiding in observeren en achtervolgen en ze moest voldoende kennis van de wet hebben.

Het werk als privédetective doet ze het liefst zo min mogelijk, maar het is wel onderdeel van haar bedrijf Leijs & Partners. Uitzoeken of iemand vreemdgaat doet Leijs niet. „Je bent dan altijd met iets negatiefs bezig. Een man die alimentatie betaalt aan zijn ex, wil weten of zij nu samenwoont. Vaak heb ik er gewoon geen zin in om dat uit te zoeken. Laatst was er een vrouw die zei van iemand een kind te hebben gehad en chanteerde die man daarmee. Die man was zo overtuigd, die wilde ik wel helpen. Dan ga ik op onderzoek uit. Soms houdt dat in dat ik iemand moet achtervolgen of dat ik ga informeren bij de bureu.”

Het meeste plezier haalt de Bussumse uit het in opdracht

Els Leijs op zoek naar informatie in familieadvertenties.

FOTO STUDIO KASTERMANS

zoeken naar personen. „Je helpt iemand, je geeft iemand perspectief in zijn leven. Als ik echt iemand gevonden heb, geeft dat zo'n kick.” Ze merkt dat het voor veel mensen een grote stap is om haar in te schakelen. „Ze laten dan het bekende achter voor het onbekende. Er is altijd een kans op afwijzing, maar doordat ik als tussenpersoon fungeer is de eerste schok minder groot. Je kunt pas iets doen als beide partijen er echt klaar voor zijn.”

Het zoeken in archieven is net zo spannend als het klinkt. Je gaat achter de computer zitten, tikt een familienaam in, zoekt in familieadvertenties en er verschijnt een overzicht met documenten waarin de naam voorkomt. Op de eerste naam die Leijs intikt verschijnen 95 pagina's aan advertenties. Ze kijkt ze allemaal door. „Ik kijk vooral naar de plaatsnaam, want dat is waar de persoon die ik nu zoek een slagerij heeft gehad.” Het is duidelijk dat ze regelmatig op deze manier zoekt, want ze klikt razendsnel door de pagina's.

Niet waterdicht

Het zoeken in familieadvertenties is geen waterdicht systeem. Rouwadvertenties zijn erg duur,

duis sommige families bezuinigen hierop. In het archief is ook niet elke advertentie uit elk dagblad opgeslagen. Bovendien is Leijs afhankelijk van de informatie die zij van haar cliënt krijgt. „Zij krijgen die naam of die woonplaats vaak via de moeder of een ander familielid. Daardoor is de informatie niet altijd even zuiver.”

Leijs heeft vandaag voor een klant te maken met een waarschijnlijk onjuiste naam. Ze vindt helemaal niets in het systeem.

„Ik heb een deel van het archief thuis al op internet bekeken en toen vond ik ook niets. Ik vermoedde dus al dat hier iets niet aan klopt.”

Familie

In zo'n geval zal Leijs bij haar klant aandringen om met familie te praten en meer informatie te krijgen. „Je hebt het recht om alles te weten. Ik zeg dan dat ze ooms, tantes en vrienden duidelijk moeten maken hoe belangrijk het is om het hele verhaal te horen. Soms helpt dat en komt er meer informatie los.”

Het gebeurt zelden dat de detective een klant moet teleurstellen. Er is altijd iemand die iets weet, is haar motto. „Ik

Het blijft puzzelen.

FOTO HDCMEDIA

weet dat ik hier heel goed in ben. Ik kan altijd de afstand bewaren. Als je te dicht op het onderwerp staat, kijk je snel over dingen heen. Ik heb ook al zestien jaar ervaring hiermee, dus ik weet dat ik goed moet luiste-

ren en op details moet letten.” Leijs doet altijd haar best om het plaatje rond te krijgen. „Als die vader geen contact wil, dan zijn er vaak halfbroertjes of halfzusjes die misschien wel heel graag kennis willen maken

met mijn klant. Dan weet ik dat ik iets heb kunnen betekenen voor iemand.”

Buitenland

In sommige gevallen leidt het spoor naar het buitenland, dat maakt het voor Leijs iets lastiger. „Ik kan niet altijd naar dat land toe, want dat is heel kostbaar voor de klant. In veel landen heb ik contactpersonen zitten die ik voor mij aan het werk zet. In een land als Amerika is het helemaal lastig zoeken, want daar wordt niet bijgehouden waar iemand naartoe verhuist.”

Als aanvulling op het archiefwerk gaat Leijs binnenkort ook buurtonderzoek doen. Ze gaat dan langs de deuren en bij een café langs waar de vader en de moeder elkaar ontmoet hebben. Dat klinkt al spannender, maar ook tamelijk risicovol. „Ik zoek nooit gevaarlijke situaties op. Ik denk ook dat ik het als vrouw makkelijker heb dan mannelijke detectives. Als ik bij iemand informeer, dan is dat vaak minder bedreigend. Bovendien neem ik nooit zaken aan die in de richting van criminaliteit wijzen.”

Van een van de namen die Leijs zoekt, zijn de advertenties nog niet gedigitaliseerd, dus ze

Contactregister

Els Leijs heeft in 2006 de website www.contactregister.nl opgezet. Op deze site kunnen mensen hun gegevens achter laten zodat ze gevonden kunnen worden als iemand ze zoekt. Dit is gratis. Alle gegevens zijn alleen toegankelijk voor Leijs & Partners, waardoor de privacy gewaarborgd blijft.

vraagt de enveloppen op waar de originele stukken in zitten. Na een flinke stapel bekeken te hebben, lijkt Leijs beet te hebben. Een 'yes' klinkt van boven de krantenknipsels. In een aantal advertenties komt ze dezelfde naam tegen. De puzzelstukjes vallen op hun plek. Leijs heeft hiermee nog niet de persoon gevonden, maar het is een aanknopingspunt voor verder onderzoek.

Na een paar uur stappen we weer in de trein naar huis. Leijs praat honderduit over haar volgende stappen in het onderzoek. Een groot deel hiervan zal gebeuren gewoon vanaf kantoor.

Saa? Ach welnee, vindt Leijs. „Zelfs achter mijn bureau beleef ik de grootste avonturen.”

HANS

HANS HOOGENBOOM

DROOM

Misschien kunnen we er een ouderwets bordspel van maken met pionnetjes, dobbelstenen en een aantal kanskaarten. Het heet 'In Europa'. In de handleiding legt Geert Mak de regels uit. Zondagavond vertelde deze grijze krullenbol nog hoe zes Europese landen in 1950 gezellig om de tafel kropen en begonnen samen te werken. Bijna iedereen was er toen, vijf jaar na de oorlog, hartstikke pro-Europa want samenwerken was constructiever dan oorlogvoeren. Alleen de oudste senioren herinneren zich die ellende nog, 64 jaar na dato.

In Europa zijn inmiddels 27 landen lid van dezelfde club. Nooit meer oorlog? Dachten ze in de jaren twintig ook.

Van de week had ik een nachtmerrie. Ik droomde dat Hilversum bestookt werd door Israëlische vliegtuigen en artillerie. Het was een kolereherrie, al die inslagen. We zaten op de bovenste etage in een doorzefid appartementengebouw op het Stationsplein. De ramen waren kapot, het was stervenskuud. We konden zien hoe in de verte infanteristen van de vijand naderden vanuit de richting Baarn, ze waren al in Anna's Hoeve. Beneden op de Schapenkamp zag ik NOS-correspondent Sander van Hoorn rondlopen, terwijl hij met een microfoon in de hand wanhopige lieden interviewde. Vreemd genoeg waren dit ook Israëliërs, mensen die helemaal gek waren geworden van die Qassam-raketten van Hamas. Het werd nog gekker. In de verte zagen we hoe de KPN-toren langzaam opsteeg als een soort intercontinentale kernraker.

Toen ik wakker werd zette ik meteen de radio op het nachtkastje aan en viel meteen midden in het nieuws. Het was gelukkig in Gaza.

Ver van de schijnwerpers die gericht zijn op grote rechtszaken, beslist de politierechter in Hilversum over de toekomst van mensen in de beklagdenbank. Vaak mannen of vrouwen die voor het eerst een stap in een rechtbank zetten. Nervus, brutaal of met een 'stalen gezicht' spelen ze ongewild de hoofdrol. In deze wekelijkse rubriek dit keer: het einde van een hectische relatie.

DOOR EDWARD DE VRIES LENTSCH
WEESP - „Ik had met mijn vriendin een hectische relatie. De spanningen liepen te hoog

op.” De 25-jarige Roel uit Weesp wordt verdacht van het tot twee keer toe mishandelen van zijn vriendin, in december 2007 en

Werkstraf Weesper voor mishandelen vriendin

'Ze is het enige lichtpuntje in mijn leven'

april 2008. Hij is het niet met de aanklacht eens.

„Ze is gepushed door de politie”, zegt hij op een toon alsof dat alles wat hem betreft wel verklaard.

Dat er wel iets in de woedsfeer is gebeurd, ontkent Roel niet, maar het is ook de schuld van zijn vriendin die een einde aan de relatie wilde maken. Een donderslag aan een niet zo heldere hemel.

„Ik heb haar niet aangeraakt. Als ze rare dingen zegt, mijn spullen op straat gooit, terwijl ik nergens heen kan, dan kan ik dat niet accepteren.”

De politierechter wil weten of de vriendin dan misschien een valse aangifte heeft gedaan, als Roel zij beweert dat ze wel door hem is mishandeld. Dat is geslagen door haar vriend.

Gesmeten

„Ik heb haar geduwd. Ze stond in de weg.” Er werd met de deur gesmeten, een raampje sneuvelde. Roel heeft er wel een verklaring voor bij de politie: „Ze is het enige lichtpuntje in

mijn leven.”

Het doven van dat vlammetje, kon Roel niet aan. „Mijn fout is, dat ik haar toch pijn heb gedaan.”

Bij de tweede mishandeling moest de politie hard ingrijpen. Zelfs pepperspray gebruiken en Roel boeien. Opnieuw draait het om het beëindigen van de relatie. Zijn vriendin zag het echt niet meer zitten, onder andere vanwege het drinken van Roel.

Ze is ook pissig over zijn wietgebruik. „Alles op zijn pad ging stuk”, leest de rechter in het dossier.

De vriendin zou zijn geschopt tegen haar onderbeen. „Dat is dus gelogen”, roept Roel verontwaardigd.

Hond

„Ze schopte mij. Ik zweer op God dat het zo is gegaan. Ze is ook behoorlijk in de war. En ik was een losgeslagen hond.”

En ook dronken, een vervelende combinatie. „Je pakt elkaar dan op gevoelige dingen”, verklaart Roel de gang van za-

ken destijds.

Daarmee bedoelt hij onder andere dat hij haar geliefde HeLaas nemen gedane zaken geen keer.”

Officier van justitie M. Vonk vindt dat er voldoende bewijs is om Roel te veroordelen tot een werkstraf van vijftig uur, waarvan twintig uur werkstraf voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.

Blanco

Ze houdt rekening met het blanco strafblad.

De rechter probeert vast te stellen in hoeverre alles is overgenomen op de verdachte. Hij stelt dat de 25-jarige wel een zekere charme uitstraalt, maar dat hij ook door kan draaien.

Hij vindt de strafeis van de officier van justitie wel redelijk en neemt die dan ook over.

Roel is er absoluut niet blij mee en met een gezicht dat boekdelen spreekt, verlaat hij de zaal.

In dit artikel is de naam van de gedachte veranderd.